

FORTIDSMINNEFORENINGEN

Nøtterøy kommune

postmottak@notteroy.kommune.no

Rådmann Toril Eeg,
Kommunaldirektør Margrethe Løgvæn,
Politikere i kommunestyret og i hovedutvalg for miljøvern og kommunalteknikk,
Kulturarsjef Terje Gansum, Vestfold fylkeskommune

Referanse:

Vår saksbehandler:

Saksnr: 247/2017 Dato: 29.5.2017

VEDR. DIVE-ANALYSE AV NØTTERØ HAVEBY, TEIE

Fortidsminneforeningen er kjent med at Nøtterøy kommune vil ta opp politisk hvorvidt kommunen skal foreta en DIVE-analyse av Nøtterøy haveby, Teie. En slik kulturminnefaglig vurdering av området vil være et viktig grunnlagsdokument for videre utbygging. Dette ser vi som en svært positiv utvikling.

Foreningen stiller seg derimot svært skeptisk til signaler om å ønske å begrense analysen til kun et mindre område rundt Teie torg. Med en slik avgrensing vil den helhetlige forståelsen av kulturområdet Nøtterø haveby svekkes og DIVE-analysen blir da ikke et instrument til økt forståelse av kulturmiljøet som helhet. Fortidsminneforeningen vil derfor på det sterkeste tilråde en DIVE-analyse av hele området planen fra 1921 dekker, og som et absolutt minimum området Riksantikvaren har med i NB-registeret over nasjonale kulturhistoriske bymiljøer. Mye av arbeidet er allerede gjort av Vegvesenet i *Konsekvensutredning, Tønsbergpakke, fase 2 - Tema: Nyere tids miljø er 2004, NIKU 2004.*

Fortidsminneforeningen førte i 2017 hele Nøtterø haveby på Rødlista, vår liste over bygninger og kulturmiljøer i fare. Begrunnelsen for dette er:

Nøtterø haveby har nasjonal betydning. Arkitekt Lange tegnet Nøtterøi haveby utfra internasjonale hagebyidealer med utgangspunkt i Ebenezer Howards hagebyfilosofi og den filosofiske retningen vitalismen. Planen «Sagagrund» fra 1921 ble tildelt 1. pris på utstilling for reguleringsplaner i Göteborg. Juryen begrunnet prisen spesielt med planens veier og plasser. Hagebyen er en sonedelt trehushageby og hovedstrukturene er bygd opp fra rundt århundreskifte til 1940.

Nøtterø haveby har regional betydning. Vestfold har vært et viktig hvalfangst- og sjøfartsfylke. Mange hvalfangere og redere slo seg ned i Nøtterø haveby. Hvalfangst er et prioritert historisk epoke i fylket, og hvalfangerne og redernes boområder bør også være prioritert område. Nøtterø haveby er viktig dokumentasjon over denne historien.

Nøtterø haveby har lokal betydning. Rederne og hvalfangerne bygget flotte boliger som viser områdets historie. De bidro også med utbygging av infrastruktur og parkanlegg.

Siden Nøtterø havebyen er skilt ut fra Teie hovedgård og andre større gårder på indre Nøtterø, vil også denne gårdshistorien være viktig å nevne i en DIVE-analyse, likeså kartmateriale som viser hvordan grenselinjen til Tønsberg er endret flere ganger. Videre vil det i en slik analyse være naturlig å ta med rederiers og hvalbåters historie.

Fortidsminneforeningen støtter utvikling av Teie-området, og mener at denne vil bli mest vellykket når man tar utgangspunkt i de kvalitetene som allerede eksisterer. En kulturminnefaglig analyse som omfatter hele det kulturhistoriske området avgrenset på kart fra 1921 vil være en viktig rettesnor og inspirasjon for utbyggere, samt være en viktig kunnskapskilde for beboerne. Med en slik tilnærming vil Teie-utbyggingen kunne bli et eksempel til etterfølgelse nasjonalt.

Ola H. Fjeldheim
generalsekretær

Fortidsminneforeningen